

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÒDIC (CATALANISTA)

Any 7. — Núm. 314. — Dissapte 11 d'Agost de 1906

PORTAVEU DE LA ASSOCIACIÓ CATALANISTA Y DEL CENTRE NACIONALISTA CATALÀ

L'evolució del catalanisme

Que'l catalanisme no és lo ressò d'una aspiració estàtica, ben plenament s'ha probat en diverses ocasions combatent les falses argumentacions enemigues.

No ha estat may un moviment de retrocés ni tampoch que s'adaptés a la conservació de les oligarquies presents, y no ho ha estat, perquè és impossible que una aspiració suggerida a plena llum, en un temps que tot lo que neix del cervell de l'home, deu forçosament ésser quelcom impulsat per la rahó suprema del avens, per l'evolució inevitable y lògica de la vida, pugui entrar a la més lleu guspira d'un desitj favorable a l'absoluta reconstitució de lo passat.

Això, prou ho saben y ho han sapigut sempre ls adversaris del catalanisme. Més ells, los veritables reaccionaris, los únics reconciliadors ab lo rutinari, los eterns indiferents enfront la llibertat dels pobles, volguent allargar més encara'l llur predominiu polítich, tancant los ulls a realitat, fells, incapassos de concebir l'evolució de la naturalesa, han acusat, nostres ideals davant l'opinió popular, desenganyada de falsos redemptors, orfe de tota concepció nova, y han triomfat per breus moments... tant breus que ni sisquera han tingut esment en lo pas de la vida.

Y s'han cregut guanyar la victòria, y s'han esventat ab aire de triomfadors.

Pobres inconcièncs! Llur nulitat sentimental no'ls deix concebir lo ridícul de sos actes, de sos esforços, de ses lluites, que jueuen momentaniament aplastats pel pes gegant d'un ideal que s'obra pas lleugerament en mitj de lo decadent, de lo ilusori.

Més si fins are, hem hagut de lluitar a cada pas, per destruir lo cumul d'acusacions que'ns endressaven los que neguen lo dret a l'autonomia, veyèm ara com ja rebrotan a la fi, satisfactoriament, les lleavors escampades en les nostres lluites.

Fins avuy, hem afirmat lo nostre avens, nostre amor y anhel vers lo progrés. Avuy no podèm ja pas negar, si volguéssim mostrarnoshi indiferents, l'aspiració radical, la concepció real, viventa en lo ressorgiment de les idees noves que s'ha infiltrat en la consciència jove, en la consciència forta del nostre moviment.

L'aspiració catalanista, encarnada en la joventut, febrosa per la implantació dels ideals moderns, ha rebut, ab l'empenta irresistibile de l'ànima jove catalana, la concepció d'una vida que cada día li és més necessaria.

Y és per això que'l catalanisme, cada dia per boca de la joventut catalana, única posseïdora de la vigrositat, de l'activitat realitzadora de les aspiracions noves, és mostra més y més contrari als règiments existents, a n'aquests règiments que menyspreuant la tolerància, volen apagar la nostra veu potenta, que ab tota noblesa clama justícia, que sadollada d'altruisme prega concordia y amor.

Los governs monàrquichs actuals que malgrat, les seves múltiples promeses, en perjudici de la llur serietat, befan cuotidianament les doctrines nascudes en la llum pura y tranquila, nascudes en lo sí de l'ànima catalana, no han comprès encare que la resistència al progrés de nostres idees, ensemps que acreditarlos de paràsits, crea enemichs dels sistemes que ells representen.

Està en la consciència catalana lo complet convenciment de que solzament nous sistemes, adaptables a grans trasmudacions, a orientacions noves y progressives podran ferse eco de lo que te dret a exigir un poble avuy que l'humanitat senyala nous horitzons; horitzons de vera concòrdia sobre la terra.

Nascut lo catalanisme en un ambient viciat, quan ses titàniques lluites res han pogut per sanearlo, és molt rahonable

que's decideixi per la total destrucció de lo que té d'ésser eterna muralla, que barri son pas. Y heus aquí perquè la joventut de Catalunya, ansiosa d'un bell pervindre, conjunta'l seu anhel d'autonomia ab lo desitj de substitució de lo que es avuy verdadera gangrena política, de lo que es la negociació de tot dret, de tota llibertat; de l'actual règim centralista que tan desastrosament ha malmenat nostra vida moral y material.

Rahó lògica que'ns ensenya, continuament en tots los terrenys, l'evolució de les coses, es que desapareguin, per si sols, per haver devingut vells y inútils, los sistemes que no s'adapten ja a les necessitats de les generacions noves. Molt més lògica y ferma deu ésser, donchs, aquest rahó, quan en lo curs d'aquests sistemes vells, propers a la mort, no s'hi oviran més que rutinariismes, somnis d'aventures passades, impulsacions quixotesques, impropies d'un poble quina vida representi sempre l'avens de son treball.

La joventut catalana va mostrantse cada día més irreconciliable ab lo conjunt de totes aquelles influències negatives. Dignificada per la llur voluntat ferma y concient ab lo treball, font de riquesa y progrés humans, no pot conformarse ab lo gaudiment d'una vida inactiva, ni indiferent enfront los nous ideals que troban aculliment arreu de la terra.

Y es per xò que la joventut intel·lectual catalana, la que afanyosa treballa per l'engrandiment de sa patria y per la completa armonia dels pobles, la que sempre té a flor de llavi la paraula autonomia, s'alta activa, serena, concient, davant l'obra funesta de les actuals oligarquies, y enlaira un crit de mort per elles, origen de mals y guerres, que es ensemps, crit de llibertat y de progrés pels homes y pels pobles.

Y es per xò que'l catalanisme, obeint naturalment baix l'imperiosa influència d'aquesta joventut, ha avensat un pas més, evidenciant altra volta que ell es un ressò de la continua evolució humana.

Los fruits de dos sistemes de govern

Es una cosa vella y sempre vé de nou. La mateixa impressió dolorosa que va produir-me la primera vegada d'enterar-me, l'he ressentida avuy, y ab la mateixa força, al trobarla reproduïda en un magnífich llibre sobre Cuba, publicat pels dos intrèpits *globe trolteurs* catalans, en Joseph Segarra y en Joaquím Julià, de qui va ocupar-se fa temps tota la premsa.

Les ensenyances que podèm treure del llibre, són d'extraordinaria eloqüència. De tot ell se'n desprèn una tremenda acusació contra'l sistema de govern de l'Estat Espanyol. Fixemse no més en lo que diu referent al capítol de l'ensenyansa a la República de Cuba.

Al finir a Cuba la dominació espanyola, en tota l'illa hi havia no més 900 escoles, ab una existència màxima de 35.000 alumnes; després d'instaurada la República, al cap de tres anys únicament, sostenia aquesta 3.500 escoles ab un promedi de passat de 200.000 criatures.

Pera un día determinat, lo 25 de novembre de l'any 1905, aquest nombre era exactament de 274.048 deixebles dels dos sexes.

Què ha passat, quin cataclisme ha vingut a trasmudar les condicions de riquesa de Cuba que justifici aquest cambi? Cap ni un. Únicament la desastrosa administració espanyola ha sigut substituïda per l'administració d'un govern cubà independent. Y Cuba, que durant la dominació de l'Estat Espanyol no podia sostenir més que 900 escoles, y encara saldant ab déficit los seus pressupostos, avuy ab les mateixes fonts de riquesa que aleshores, ne manté 3.500, o sigui vora de quatre vegades més, dedicanthi un pressupost de

20.000.000 de pessetes.

No tinc de moment manera de saber just a quant puja'l nostre pressupost d'Instrucció pública; però ben segur que no deu arribar a gran cosa més, ab tot y la població de 18.000.000 d'habitants de l'Estat Espanyol. Una cosa m'ho fa creure: mentres a Cuba'l sou mínim dels mestres és de 200 pessetes al mes, o sigui de 2.400 pessetes anyals, aquí'l mínim no passa de 500 pessetes per anyada!

Davant d'aquesta vergonya, sobra tot comentari.

Y, al descriure les escoles, lo llibre citat abans parla d'escoles graduades, de jardins d'infants, de sistemes moderns d'ensenyansa manual... Y un pensa dolorosa ment en les escoles oficials de l'Estat Espanyol, brutes, anti-higièniques, sense material, estanca les en los absurdes procediments d'ensenyansa de mitja centuria endarrera...

A Cuba fa poch temps estaven lo mateix que nosaltres y ha bastat un senzill cambi de sistema polítich pera trasmudarho tot gloriósament: la miseria s'es tornada riquesa, la tirania ha devingut llibertat, la terra malsana s'ha fet sanitàsa, lo sistema de mantenir lo poble en l'ignorancia s'es cambiat per una acció intensa en prò de la seva cultura intel·lectual...

Què fem, donchs, plegats de mans? Fins a quan aguantarem ab suïcida resignació l'actual règim polítich que converteix lo territori de l'Estat Espanyol en inmensa colonia, explotada per una oligarquia de buròcratas rutinaris, de polítichs sense consciència?

J. Pous y PAGÉS.

MOVIMENT CATALANISTA A SARDENYA

Quí no hu sab que la vila d'Alguer de la gran Illa de Sardenya parla català, desde que se'n ensenyori En Jaume II d'Aragó, a la primeria del segle XIV?

D'Alguer nos sorti un entusiasta l'any 1902, N'Antoni Ciuffo, que batalla les batalles de la Patria y de la llengua baix del pseudònim de *Ramón Clavellet*. Dins lo vol. I, p. 50-52, publicarem una carta seua, ben afuada, ahont s'oferia a ajudar-mos, y més tart mos envià cançons, adagis y coverbos, replegats allà, que reflecten l'estat actual de la nostra llengua a Sardenya, y que'ns servirán prou per la *Gramática* que estèm preparant.

Després saberem que En Ciuffo anava prim de salut y acabarem per no sebre'n noves de cap classe. Creguèrem que seria mort, y mos sabia un greu de l'ànima no tenir cap eco a Sardenya.

Estant la cosa axí, quina sorpresa més agradable no havia d'ésser per nosaltres rebre, la primeria de juny, un cartell imprès, ab la firma abaix, d'En Ciuffo, anunciant un aplech de poesies seues! Poch després nos arribà una postal seua molt expressiva, y més envant un'altra, contestant a una nostra, y finalment l'aplech anunciat, baix del nom de *La Conquista de Sardenya*, un fascicle prolongat, de 17 planes, imprès a Sàsser (Sassari-Sardenya 1906) ab gran netetat y elegancia, ab un prólech ben calent d'En Francesch Mateu, y dividit en les següents seccions: *Cants de Patria, Cants d'amor, Cants de pau y Despedida*. Tots los cants respiren y bateguen poesia ingènua, sencera y coral, y s'hi afirma ben llampant l'unitat de rassa, de Patria y de llengua, de l'Alguer ab Catalunya. Vetassí lo que diu lo cant als germans de Fransa.

Per vos, Catalans de l'altra platja, per vos és lo meu cant.

Aquest salut vos vé de la Sardenya: de un recó català.

I l'història ben clara nos ensenya

que sem pòpol germà.

En una terra que tant nos allunya nos han dexat marcir, mas nosaltros sem fills de Catalunya y no volèm morir.

L'Imno Alguerés diu:

De la banda de ponent hi ha una terra llunya, llunya; es la nostra Catalunya, bella, forta y renaxent.

Y després de dir dels cants que

van cantant la cansó nova qu'atravessa monts y plans,

enfloca aquesta:

Aquest crit es arribat finses a la nostra platja. ¡Catalans d'Alguer, coratge! no olvidem nostro passat.

Les poesies amoroses són d'una tendresa y d'una finor de sentiment encantadora y una mostra interessant del llenguatge alguerés.

Tot li sia enhorabona a l'amich Ciuffo y grans mercès de l'exemplar ab que'ns ha favorits.

Lo cartell anunciador de l'aplech, ben curiós y interessant per lo que diu y l'estat de coses que indica, vetassí. Que penseboresquen los nostres amichs!

«Als entusiastes de Sardenya: 1 de Juny.»

SENYOR:

Acaba de sortir, publicat per un català d'Italia, un ensaig de *La Conquista de Sardenya*, cansó èpica que retriéu un dels passatges més gloriosos de nostra història.

Lo treball és precedit d'un magnífich prólech d'En Francesch Mateu y acompanyat d'un modest aplech de cançons en llenguatge alguerés.

Es la primera publicació catalana que parteixi de Sardenya, adherint al moviment sempre creixent en favor de nostra llengua y de la gloriosa tradició nostra, y per això una nova manifestació en lo despertament de l'esperit de rassa de l'antiga Patria comuna.

També en aquesta terra llunyana de Sardenya, comensa a subsultar l'ànima de Catalunya, en lo pit dels fills de l'Alguer que conservan encara llur vitalitat.

Lo fascicle que dona forma a n'aquest treball és en un tamany modern, ben finit en la part tipogràfica, y adornat d'una portada alegòrica de l'Alguer, obra genial del valent dibuixant alguerés En F. Liperi.

Se posa en venda ab lo preu de un franch.

Lo producte de la venda d'aquest treball anirà a benefici de la constitució «Agrupació Catalanista de Sardenya» que s'inaugurarà tot seguit a la publicació del dit facicle.

Als amadors de les glories catalanes y de les relíquies d'elles que vulguin adquirir aquest llibre, se recomana llur encoratjadora firma d'adhesió.

Y anticipànlishi les gracies es de Vs. afectm. amich y servidor

Ramón Clavellet (Antoni Ciuffo) N. B. Firmada l'esquela d'adhesió, per tenir un exemplar o més de l'obra, deu un retornarla a l'andrès de l'autor subscrit, que's troba a *Sassari, Via Mercato Vecchio, 44-Sardegna.*

(Del *Bolletí del Diccionari de la Llengua Catalana.*)

Lo Diccionari Històrich-Bibliogràfich

DE LA CORONA D'ARAGÓ

Tothom regoneix avuy día la necessitat de la bibliografia, perquè es impossible escriure d'una manera profitosa, sobre

algún objecte, si abans no han estat estudiades les fonts d'informació que existeixin sobre'l mateix. Lo qui volgués treballar per ell sol, prescindint de lo que'ls estudiosos han deixat establert en qualsevol materia, se posaria en perill de descobrir lo Mediterrani, y per aquest motiu, ara sovintejan tant los estudis bibliogràfics ja en les revistes, ja en obres monumentals destinades exclusivament en aquest fi. Però es precis aprofitar y especialisar los esforços fets, formant la bibliografia de cada un dels rams de l'estudi, y comprènentho així la junta del Congrés Històric de la Corona d'Aragó, va decidir proposar als congressistes com un treball de gran importància, la formació d'un Diccionari hont s'hi trobi notícia de tot lo publicat en llibres y revistes, sobre qualsevol assumpte o personatge, referent a l'història de la Corona aragonesa.

Pera aquest fi, cada reialme de l'antiga Confederació, obrarà per separat. A Catalunya s'ha nomenat una junta baix la presidència de don Jaume Massó y Torrents, y constituída pels senyors don Angel Aguiló, don Lluís B. Nadal, don Ernest Moliner y Brasés, don Ceferí Rocafort y don Jordi Rubió y Balaguer, vocals, y don Lluís Nicolau d'Oliver, secretari. Aquesta junta queda encarregada de dirigir los treballs y nomenar delegats a les poblacions de fora de Barcelona.

La tasca més llarga, y per de prompte, més necessària es lo despullar les coleccions de revistes y periòdichs hont han estat publicats innombrables documents y estudis històrics. Pera fer aquest treball, se farà primer una papereta general de la revista o periòdich la qual contindrà la descripció de la seva part invariable o característica, ademés lo número de volums que forma, pàgines y mida de cada un, etc. Una vegada redactada aquesta papereta, s'enviarà firmada a casa del secretari. Aquest ne portarà un registre y evitarà així que's fassi la feina dues vegades, ja que si algú se encarregués d'una publicació que despullés ja un altre, se li notificaria immediatament. Ademés d'aquesta papereta general, se'n farà una altra d'especial (anotant lo nom de l'article y de l'autor, pàgines, etc.), que ha de portar la referència a la revista (indicant número y pàgina), mes sense repetir res de lo contingut en la papereta general.

La feina es més senzilla, si es tracta de descriure una entitat bibliogràfica completa, o sigui un llibre. En aquest cas, se copiarà tota la portada, inclòs lo nom de l'autor, que ja s'haurà posat tot sol a la primera ratlla, indicant també la mida (en centímetres), nombre de pàgines, plegat del paper, y qualsevol particularitat interessant (grabats, mapes, lletres en color, etc.)

Totes les paperetes se faràn segons lo nom de l'autor, exceptuant los anònims que's faràn segons lo títol, y la Junta s'encarregarà d'ordenarles y fer los duplicats que convinguin; per això, y a fi de que no s'acumuli massa feina a darrera hora, la Junta prega que's vagin remetent les paperetes de poch a poch, a mida que's vagin fent.

Pera que les paperetes siguin tones iguals, la dita Junta n'ha fetes fer unes de paper de fil, ab l'inscripció: «Congrés Històric de la Corona d'Aragó, Catalunya.» S'enviaràn de franch a tothom que les demani a «L'Avenç» (Ronda de l'Universitat, 22, Barcelona) o al domicili del secretari (Escudillers, 70), lo qual se complaurà en donar tota mena d'explicacions y detalls.

Ha de formar part d'aquesta bibliografia, tot quan tracti d'història, en sos diferents aspectes; o sigui lo referent a literatura catalana anterior al renaixement, obres de dret català, d'arqueologia, geografia, etc., a més de les d'història propiament dita.

La Junta Organitzadora espera que'ls aimants de l'història de Catalunya compendran l'importància de l'empresa, y hi treballaran de ferm, pera que nostres representants al Congrés de València, puguin presentar una quantitat de paperetes que no desdiguin de l'importància del moviment històric de la nostra terra.

REALISME

Quan un fill està malalt,
tot l'univers està igual.

(UN PARE.)

—No serà... ¿Sabs lo que hem de fer, Carme? Purguemlo bé y fiquemlo al llit ans de sopar... Ja veuràs com demà's tornarà a trobar aixèrit com un pèsol, y al

colegi s'acabarà d'aixeribir... ¿què vols que siga? Un cop d'aire que l'ha trobat replè y... vethoaquí. Veus que ahir, que era dijous, a dalt del terrat varen jugar tant ab les nenes de dalt y va baixar tan suadet... ¡Es clar! Al treureli'l devantal se va refredar... ¡Y ca, donal No res, si Deu ho voll!...

¿Què li havia de dir jo sinó això a la meua dona, veyent al nen gran tot pansidet en lo balansi? Ell no tenia la ganeta d'ans d'ahir, ni estava d'humor per fer *titellas* ab son germanet que feya *morros* a un recó del menjador perquè en *Pepito* no volia jugar.

Lo cert es que li varem fer pendre ab prou feynes un gotet de l'aigua del *Nunci* y... ¡jo ho crech, si va fer l'efecte!... — ¿Veus? Ja està curat lo minyó—vaig dirli a la muller, més content que unes Pascues.

—Au! Cap al llit y demà ja estaràs bò... ¿sents *Pepito*? Si tens set o tens de baixar crida al *papa* ¿sents?...

—*Bueno, papa; bora nit, mama.*

**

A la una de la nit, un panteig horrorós nos despertà, seguit d'un gemegar que enterenia. Era'l nen, encès de rostr, ab una escalfor tot ell que casi cremava. Tenia 39 graus de febre, ab un ensopiment que espantava...

Unes mostasses al ventre de les cames y fregues als polsos d'aigua sedativa'l reaccionà; se'nblava que hagués tornat de mort a vida, pobre criatura...

L'endemà'l metge declarà sense ferhi embuts que'l nen tenia una pulmonia... ¡Reyna Santíssima!

—No s'alarmin—ligué'l doctor—se tracta del pulmonet dret y si lògrém localisar lo mal en lo punt que s'ha presentat, ajudant Deu, no hi haurà perill.—

Ab la medicina receptada y ab la tapsia que se li aplicà sense perdre temps, passà'l dia bastant sossegat aquell tendre còs de vuit anys, robust com un còs gran; però a entrada de fosch se tornà a carregar y passà una altra nit, Déu meu, terrible.

A les sis de l'endemà, al despertar-lo pera donarli'l remey... ¡Quin rapte de desvari li agafà! Quan ho recordo encara m'esborrono. Aixecantse d'un salt, ab los ulls que li eixian de les conques, groch, tremolant, comensà a cridar desesperadament, fugint de nosaltres ab tot y cridant nos ab totes ses forses, com si demanés nostre aussili!... —*Papa, mama!*... No!... Vingui, corri!... Ay!... No, no!!

Cinch minuts, cinch segles durà aquell desespero, fins que, com si despertés d'un somni agitadíssim, recobrà'l coneixement y'ns abressà boig d'alegria al regonèixens. Lo pobret somniava que un companyó seu de colegi volia tirar-lo daltabaix del terrat. Era que la febra se li havia ficat al cap... ¡Quin patir d'esperit nosaltres! quina angouxa!

Lo metge no feu cas d'aqueix rapte de desvari, deduintlo de la temperatura elevadíssima d'aquell còs petit que no podia resistirho...

**

Passats sis dies, sempre ab l'ay al còs, donà'l tom la malaltia y estigué fora de perill. Mes se li presentaren síntomas d'una gástrica per acabarho d'arreglar, y allavors la ciencia topà ab l'altre perill de que no tingué caràcter infecció.

—No sé perquè Déu'ns ha de probar tant (deya la meua muller). No som pas dolents nosaltres.—

La llengua com emblanquinada, les dentetes negroses, los llavis ressecs y la fortor de son alè'ns feren temer ab fonament que'ns trobavam potser devant d'uns tifus... Pobre nen!

¡Quants negres pensaments se revoltavan en mon cervell a l'imaginar que Deu tal vegada voldria endursel al nostre fill! ¡Quines nits de vetlles més interminables! ¡Quin sofrir! Sols un pare y una mare poden compendreho...

¡Ab quina ànsia esperarem al senyor metge l'endemà pera escoltar de sos llavis l'efecte de la nova medicina receptada pera combatre sa nova malaltia! ¡Quina alegria al notar en lo semblant d'ell, al visitar l'endemà, un somris de satisfacció y d'orgull noble!

—Encara que'l vegin tan abatudet—nos digué satisfet—ja'l tenim fora de perill. Molt cuidat, lo mateix cuidat d'abans, y'l salvarèm; ¡vaya si'l salvarèm!

L'hauria abressat com s'abressa al sèr més estimat de la terra al nostre metge... ¡Quin consol! En aquests cassos un pare veu en lo metge un sèr superior y li donaria la sanch, d'agrait.

**

Al trobar a mon fill, venint del treball,

tan aixèrit, com si malalt ja no estés, mas llàgrimes tants dies contingudes anavan a raig fet.

Les oracions de sa mare varen fer que Deu se compadís de nosaltres.

¡Ja no'ns lo pendran al fillet de mas entranyes! Ja torna a ser ben nostre.

—¡Gracies, Deu meu!

JOSEP BARBANY.

UNA EXCURSIÓ A SITGES Y VILANOVA

Impressions de viatge

(Acabament.)

Nostre enamorament fou dolcíssim; tornarem de bell nou a visitar lo *Cau Ferrat* contemplant aquelles parets facides d'obres pictòriques que tant nos delitavan. Examinarem novament los detalls y detallets y per fi sortirem del Temple.

¡No vos heu fixat que quan visitèu quelcom d'hermós, una catedral, un monastir, una exposició artística, si al ferho hi aboqueu tota la vostre ànima contemplativa, al respirar de nou l'ambient del carrer o del camp, que'l cervell sembla que vos balli, los ulls vos fan llumanetes y fins vos trobeu forasters en aquells carrers o camps malgrat que una hora abans hi passareu serens, decidits y ab pas segur? Molts diuen que això obeeix en estarnos tant de temps fixats en un mateix lloch, y ahont l'aire no circula lliurement. Y quan fixats dintre'l pis passèm algunes hores llegint o escrivint ¿com es que això no'ns succeeix?

No, no es això, no; es que allavors tenim una mena de febre que no es pas febre tampoch, mes aviat quedèm com hipnotisats y nostre ser resta encarcerat, extasiat devant de l'Art y res oím, res veyèm sinó lo que es objecte de nostra atenció. Són misteris indefinits de la Bellesa que sols ella y l'ànima saben. L'home es petit pera esbrinarho y s'hi ho fa, fantasia, crea simbolismes, mes no pot pas dirnos res de positiu ni res que'ns pugua convencer. Per això vos dich que són misteris indefinits de la Bellesa.

Dinarem y tot seguit al tren que'ns conduí a Vilanova y Geltrú, l'hermosa ciutat ponentina, l'industriosa y febril Vilanova. Les amples vies de que disposa li donan un rò de ciutat ben moderna, de ciutat feta de nou pera'ls que viuen l'avuy, y no pas com a molts pobles succeeix que conserven encara les preocupacions de segles enrera mantenint aquelles vies plenes de curvcs sense tò ni sò que privan que l'aire corre y que en comptes un passejarse, no fassi més que voltar donant toms y més toms pera quedar a la fi al mateix lloch de partida.

Los carrers de Vilanova són alineats quasi tots, llarchs, amples y nets, qualitat ben envejable que no té pas Tarragona; les cases les veurèu també netes, no mostren com aquí'ls baixos bruts y desguixats, per manca de rebossarlos y pintillos ben sovint. Los passeigs, espayosos, ombrejats per los plátanos, mo trant robustes y salut per lo ben cuidats que'ls tenen.

Sitjes una petita vila blanca com la gardenia. Vilanova una gran ciutat cuidadosa y neta.

Passarem a visitar lo *Centre Català*, en quin local un atent soci'ns mostrà l'edifici del mateix consistent en un teatre bastant gran y la redacció de *La Costa de Ponent*, valent periòdich autonomista que de poch temps veu la llum pública en aquella ciutat.

Era hora de visitar lo Museo-Balaguer y allí dirigirem nostres passos.

Lo magestuós edifici que'l patrici vilanoví llegà a la seva ciutat nadiua es obra ja d'un Museo, es a dir, un edifici fet ab tots los caràcters de Museo-Biblioteca, no pas un Temple a l'estil *Cau Ferrat*, obra y capritxo d'un artista que al cercar l'edifici, tingué en compte sempre que no desdigués una cosa ab l'altre, l'art exposat y l'exposador de l'art.

Lo magnífich y magestuós Museo que l'insigne *Trovador de Montserrat* tingué a gran honra llegar al seu poble, es un Museo a semblansa de tots.

De grandeses y tresors ne té un sens fi, mes després de lo molt y bé que s'ha parlat y s'ha escrit del mateix, fa innecessari un elogi meu, donchs no fóra més que gloriar lo que altres escriptors y visitants han dit respecte del regi edificí y de la casa *Santa Eresa*, petit palau d'exquisites es ahont vivia l'immortal poeta, l'insigne historiadore, lo patrici digne que deixà un gran recort del seu pas per aquesta vida ab lo monument que a l'art y a les lletres aixeca triomfador al món de la cultura.

B. M. x B.

Comentarios

No hem merescut l'atenció de que se'ns remetés lo cartell dels jochs florals organitzats per la *gent de mar* de l'«Ateneo Tarragonense de la Clase obrera». No ho sentim ni volèm ferne retret.

Acostumats com estèm a tractarne de *gent de mar*, però de la bona, no'ns estranya que la que no es, pera semblarho, gastí poch cumpliments. Los hi haurán dit a n'aquests senyors que'ls marins són farrunys, curts de paraula, y é'ls, poch acostumats a navegar, han confós las Illas Britàniques ab les Balears, com aquell redactor d'*El Liberal* que, l'altre dia, confongué'l cap de Palos ab lo port del mateix nom.

«Una cosa es la Marina... y un'altre la Medicina», diu en Pompeius Gener; però la *gent de mar* ha cregut que tot es una mateixa cosa. Per això segurament al bell mitj del jurat hi han colocat lo metje dels peixos...

No està malament.

Desatencions apart, nos ha fet molta gracia'l cartell de la *gent de mar*. Se hi ha volgut donar tanta propietat a la presentació, que'l qui'l té a les mans veu desseguida que's tracta d'un paper mullat.

Una *gent de mar* que parla castellà a tot *pasto* y que'l parla tan malament com pot, fá una olor de naufragi que esgarrija. Y si, ademés, com diu un tal *Ceci io*, gran defensor de l'*ideya*, se tracta de *poner en movimiento y en acción a la gent de ploma*... pera que los dos idiomas, el espanyol y LA LANGUE D'OC, se donin les mans por encima de esos Pirineos... de arena, que una falta de buena inteligencia ha pretendido levantar, venen desseguida ganas d'agarrarse bé, perquè la mulleua és segura.

L'idioma espanyol (?) y la *langue d'oc* (!!!) donantse les mans! ¿Y ahont ho deuen haver llegit això de la *langue d'oc* aquests senyors?... Vaja se veu ben clar que aquesta bona *gent marítima*, no saben per quin mar naveguen.

Per això trobem encertada la recomenació que al jovent literari de la nostra terra fa ahir *El Poble Català*, de que s'hi pensi bé abans d'enviar treballs a n'aquest certamen.

L'«Ateneo Tarragonense de la clase obrera», ha deixat d'ésser lo que era, pera conyertirse en un centre burocràtic y caciquista, que fa lluminaries pel casament del Rey y va pidolant subvencions de l'Estat, alegant, com a un dels arguments més forts, que ha arrojado de su seno a los catalanistas y demás elementos perturbadores enemigos de la patria...

Los qui s'han quedat a l'«Ateneo» són molt patriotas, inconsútils recalitrants, grans fomentadors del paternal Estat que'ns regeix. ¿Ne voleu una proba? Donchs, aquí la tenen.

Quan a l'«Ateneo» hi intervenian los elementos perturbadores enemigos de la patria, les cartes que sortian de Secretaria per fóra, anaven franquejades ab lo corresponent sagell de quinze cèntims.

Ara, no. Les cartes de la Secretaria de l'«Ateneo», gosen franquicia, y estolvien los quinze cèntims aprofitant lo sagell oficial de qualsevol oficina.

Ja veuen si'n són de patriotas a l'«Ateneo»! Fins s'atreveixen a defraudar a l'Estat! Se veu que hi están ab molt bones relacions...

Pel demés, en los circols d'aquesta ciutat es objecte de grans comentarios l'estrany constitució del Jurat calificador.

Se sap que a l'eminente tarragoní, senyor Pin y Soler, lo nomenaren president sense que mitjansés consulta ni autorisació, y que no acceptà'l càrrech. Tenim, donchs, per ara, un jurat *acéfalo*.

Ademés, lo Sr. Opisso, ni vindrà, ni pendrà part en las tasques del Jurat. Y com si no n'hi hagués prou, tothom se pregunta perquè no hi figuren escriptors tan reputats com Querol, Morera, Alegret, Gibert, Montoliu, Musté y altres que son honra de Tarragona, y en cambi s'hi troben literats que escrivint diuen que'l drama pot ser *dantesco*, *spenceriano*, *cervantino*...

¿Es que tots aquells senyors han sigut eliminats o han refusat lo càrrech?

L'«Ateneo tarragonense» o'ls quatre caciquets que'l mangonejan, pagarán ben aviat les seves culpes.

Per espay de molt temps han vingut

ESTACIO CLIMATOLÒGICA ESPLUGA DE FRANCOLI

Quatre trens diaris.—Iglesia de l'Establiment.—Telegraf

Grans reformes, com son, plantacions, passeigs, clavegueres, decoració y moblatje d'algunes habitacions, servey nou de cotxes, etc. etc.—Se poden fer moltes excursions. Banyes y Aigües feroces, radioactivas.—Estació del Ferrocarril de Lleyda a Tarragona.

GRAN HOTEL VILLA ENGRACIA

Establiment de primer ordre. Obert tot l'any. Xalets y habitacions amoblades y de tots preus.

Aquestes aigües ferro-manganoses no tenen rival pera regularisar les èpoques menstruals. Curan la cloroanèmia, debilitat general, dispepsia, etc.

Pera informes y lloguer de Xalets: Plassa de Catalunya, 4, primer, 1.ª, BARCELONA

bescantant tot lo que d'aprop o de lluny demostrés esperit catalanesch, pera acabar ab l'organissació d'un certamen en que ja ab lo títol, ja ab uns quants premis, s'afalagui hipòcritament a la llengua catalana. L'«Ateneu tarraconense» és un vaixell que fa aigües y no'l pot ja salvar la gent de mar. Aquesta, a la primera sortida, o haurà de plegar veles, o se'n anirà a les roques. No hi ha remey.

JOCHS FLORALS

que's celebrarán al Poble Nou, lo dia 8 de Setembre, baix los auspícis de l'Ateneu Democràtic Regionalista y l'Asociació Artística Catalanista, d'aquesta barriada. La Comissió organissadora de la Festa Major convida als poètes y prosadors a pendre part en aquest Certamen literari, que ab motiu de dita festa's convoca y en la que s'adjudicaran los premis que s'expressan en lo següent

CARTELL

I. Flor natural.—Premi d'honor y cortesia, ab la que's premiará a la mellor poesia de tema lliure.

Lo poeta que'n siga guanyador, haurá de ferne ofrena a la dama de sa elecció, quina proclamada Reyna de la Festa, farà entrega dels demés premis als que'n sigan guanyadors.

II. Una medalla d'or de la Solidaritat, tancada en rich estoix, que ofereix l'Ateneu Democràtic Regionalista, a l'autor de la poesia que'mellor enlaira la Solidaritat Catalana.

III. Un objecte d'art, ofrena de l'Asociació Artística Catalanista, a la mellor rondalla de tema lliure de cayent catalanesch.

IV. Diploma honorífich y distintiu d'or, ofrena de l'Orfeó «Bell Montseny», a l'autor del mellor himne, propi pera ser cantat per dit Orfeó.

V. 50 pessetes que ofereix la Comissió organissadora, a la mellor poesia que canti un fet de l'Historia de Catalunya.

VI. Un volum edició de luxe, de poesies de A. Guimerá, ricament encuadernat, que ofereix l'Unió Catalanista al mellor article pera Revista sobre'l tema «L'universalisme en les literatures nacionals».

VII. Una colecció de llibres catalans, ofrena de la Lliga Regionalista, al mellor compendi d'Historia de Catalunya, propi pera escoles elementals.

VIII. Un objecte d'art que ofereix lo Diputat a Corts En Frederich Rahola, al mellor epigrama.

IX. Un objecte d'art, ofrena d'En Antón Serrá, al mellor treball en prosa sobre Art Industrial Catalá.

X. L'Atlántida, ricament encuadernada, que ofereix En Ramón Vilalta, a l'autor del mellor sonet de tema patriòtic.

XI. Un objecte d'art ofert per En Albert Rusiñol, al mellor treball de tema lliure.

XII. Un objecte d'art ofert per l'excellentíssim senyor Marqués de Camps al mellor article sobre l'influencia de l'Agricultura en la prosperitat dels pobles.

XIII. Dos lliures esterlines que ofereixen varis sócs a la mellor poesia de tema lliure.

Lo Jurat calificador premiará ab accésits o mencions honorífiques a totes aquelles composicions que a son judici'n sian dignes.

Los treballs han d'ésser inèdits y anònims. Las composicions s'han d'enviar dins d'una carpeta ab lema, quin lema ha de constar aixís mateix en altre plech ab lo nom de la autor.

Los treballs s'haurán de dirigir al domicili del Secretari, Passeig del Triomph, 69, según, fins lo dia 20 del vinent Agost. Forman lo Jurat lo Sr. Joseph Franquesa y Gomis, President; Bonaventura Bassegoda; J. Laporta; G. Zenné; E. Vidal y Ribas; R. Vilalta, y Joan Gimferrer, Secretari.

La Comissió organissadora

NOVES

SUSCRIPCIÓ

POPULAR Y VOLUNTARIA PERA LA SENYERA

DE L'«ORFEÓ TARRAGONÍ»

PREMIADA EN LO CONCURS LOCAL

Suma anterior de la llista d'homes..... 295'75

Joseph Espinach Prats.....	0'50
Lluís Coca.....	1
Benet Piñol.....	1
Mossèn Antóni Espasa Bargalló (organista de Vilafranca).....	1
Frederich Vidal y Ferrer.....	2

Total..... 201'25

Suma anterior de la llista de senyores y senyoretas..... 330'55

Francisca Magriñá de Lliteras.....	1
Joana Lliteras.....	1
Carme Esplugas de Piñol.....	1
Concepció Fontanals.....	2
Maria Vidal y Fontanals.....	1
Antonia Vidal y Fontanals.....	1
Angela Vidal y Fontanals.....	1
Carme Vidal y Fontanals.....	1
Ció Vidal y Fontanals.....	1

Total..... 340'55

(Seguirá).

Crida l'atenció del públich y l'interessa de debò la campanya d'un confrare local respecte a la manera com son tractats los infelissos reclusos en nostres vergonyosos presiris.

Creyem que les autoritats deurien pendres una mica més d'interès en les denuncies fetes, pera aplicar lo càstich corresponent si son certes o pera desmentirles d'una manera absoluta si són falses.

Altremet se dona motiu a que tothom murmuri y s'escajalitzi.

Se troba malalta d'alguna gravetat la distinguida esposa del nostre amic lo conegut metge D. Francesch Cañellas.

Fem vots fervents per la prompte y total curació de la malalta.

Segueixen ab la major activitat les obres que a càrrech de l'Ateneu de Tarragona, s'están portant a terme en lo Teatre Principal d'aquesta ciutat.

Acabada la colocació y pintura de l'hermós floró del sostre, s'está procedint a l'encuadrament de la boca de l'escenari, y aquesta setmana comensará'l decorat dels palcos y pisos superiors, aixís com la construcció de les voltes de l'escala principal.

La Comissió d'Ensenyansa de l'Ateneu, según se'ns diu, está fent les gestions

pera adquirir o llogar un edifici que's destinará a escoles, havent ja encarregat lo menatge de les mateixes que será de lo més útil y modern.

Nos diuen de l'Espluga que la colònia que estiuéja en los voltants d'aquella vila y Poblet, y principalment en lo magnífich balneari, es enguany nombrosa com may, haventhi moltíssimes families de Barcelona y Tarragona.

Nostre distingit compatrici D. Adolf Alegret ha acceptat l'encàrrech que se li ha fet d'escriure un treball monogràfic de l'eminent tarragoní en Pons Icart, que será llegit per son autor en la festa inaugural de l'Ateneu de Tarragona.

Los diputats y senadors adherits a la Solidaritat Catalana están preparant la publicació d'un manifest que causarà sensació en lo món civilisat.

Demá a les nou de la nit tindrà lloch en lo gran y concorregut càfè del Centro un notable concert en lo que la precoz artista Na Mercè Salas Pujol, de tretze anys d'edat, cantarà escullides áries de l'antich y modern repertori, ab acompanyament de piano y harmonium per los professors senyors Salvat y Gols.

Les pessas que cantarà tan jova artista són las següents:

- 1.ª Sinfonia Paragraf 3.º—Supplé.
 - 2.ª «Juramento», Romansa de Maria.—Gostembide.
 - 3.ª «Aida», ária.—Verdi.
 - 4.ª «Anillo de Hierro» (á petició).—Marqués.
 - 5.ª «Traviata», ária final 1.er acte.—Verdi.
 - 6.ª «Mi último vals».—Cotó.
- Durant tot lo dia se servirán las següents classes de gelats:
Mantecado.—Turrón de Alicante.—Leche merengada.—Chufa.—Limón.—Café helado.
Cerveza Pilsen llegalitima.

Los catalanistes d'aquesta ciutat han comensat a realizar gestions pera celebrar ab tota solemnitat la festa del 11 de Setembre. Probablement s'organissará una vetllada en la que hi pendrán part distingits oradors de diferents entitats de Catalunya.

La lley de jurisdiccions ha comensat a aplicarse a Catalunya, essent comdenat pel Concell de guerra a dos anys y quatre mesos de presó'l director d'un popular setmanari republicá que veu la llum á Barcelona.

La condemna l'ha motivada la publicació d'un article escrit y firmat pel diputat D. Emili Junoy, qui ademés, se'n declaró autor a les primeres diligencies que s'instruiren.

Malgrat haverse interposat recurs, lo processat director ha comensat a extingir la condemna.

—Neurastenies.—Neurostogeno Sugrañes.

COSTUMS TARRAGONINES

Darrereras obras de

D. FERRAN DE QUEROL Y DE BOFARULL

HERÈU Y CABALÉ..... Preu: 2 ptas.

MONTSERRAT..... » 3 »

Se venen en l'estampa d'en Francesch Sugrañes.

TIP. DE FRANCESH SUGRAÑES, COMTE DE RIUS, 9

Ibarra y C.^a de Sevilla

Linia regular de grans vapors

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Sevilla, Cádiz, Huelva, Vigo, Marín, Villagarcia, Carril, Corunya, Ferrol, Riyadeo, Gijón, Santander, Bilbao, Pasages, San Sebastián, Bayonne, Bordeaux, Nantes, Dun-Kerque, Havre y París.

Sortirá d'aquest port lo dia 16 de Agost lo vapor **Cabo Palos**, son capitá D. Ignaci de Aramburo, admetent càrrega y passatgers pera'ls citats ports.

Lo despatxa son consignatari D. Marián Peres.

Donya Carme Figuerola

VIUDA DE PERPIÑA

ESPECIALISTA EN PARTS

Ex-alumna de l'Hospital de Santa Creu, de Barcelona, ab dos anys de práctica en dit benéfich establiment, ofereix sos serveys.

Rambla de Sant Joan, 56, entressol

VINS, OLIS, VINAGRES

(Cullita particular de Casa Batlle)

Despatx: Caballers, 6, baixos.

Venda a la menuda

Servey a domicili

TARJETAS DE VISITA

Imprempta Sugrañes

EMULSIÓN NADAL ÚNICA con 80 por 100. ácido bórico 1.º, glicerofosfatos, hipofosfitos, glicerina. La mejor. Reconstituyente, tónico-nutritivo. Niños, viejos, consumación, convalecencias, embarazo, lactancia; tós, tisis, escrofulas, linfatismo, raquitismo, anemia, diabetes, gota, dolores nervios. Analisis Dres. Bonet y Codina, aprobación Colegio Médicos y Farmacéuticos.—Medalla de plata. Farmacias y Droguerías.

NERBE HIPOFOSFITOS NADAL con Neurostina. Tónico, reconstituyente, estimulante. **Hipofosfitos de cal, estricnina, hierro, manganoso, quinina, soas, cusinas, tónico amargo y neurostina (fósforo orgánico).** Anemia cerebral, enfermedades medulares; accera digestión, detiene caducidad orgánica. Cúmpie indicaciones **hipofosfitos.** Preparación esmerada, productos escogidos.—Medalla de plata. Farmacias y Droguerías.

ESTACION CLIMATOLÒGICA DE FRANCOLOI DISPONIBLE

NEURASTENIES

clorosis,

debilitat general, anemia

se curen radicalment ab l'ús del

NEUROSTEÓGENO SUGRAÑES

EN TOTES LES FARMACIES

Disponible

Sastreria y Camiseria d'en

VICENS BRELL

NOVETATS de la temporada d'hivern en Sastreria, Camiseria y Corbateria.

DEPÓSIT d'ornaments religiosos dels **Fills de Miquel Gusi**, de Barcelona.

DEPÓSIT de l'acreditada sombreria de la casa **L. Trinchet**. Especialitat en los de teula y copa.

Se confeccionen tota mena de trajos y pessés pera senyors eclesiàstichs.

Comte de Rius, 23 y Rambla de Sant Joan, 57

DR. SASTRE Y MARQUÉS

HOSPITAL, 109.-BARCELONA

Pastilles calmants de la tos del Dr. Sastre y Marqués.

Vi d'ostras del Dr. Sastre y Marqués, lo mellor dels tònichs.

Sucre vermifrug del Dr. Sastre y Marqués, preciós remey pera espulsar los cuchs.

Essencia febrífuga del Dr. Sastre y Marqués, contra tota classe de febres.

Denticina del Dr. Sastre y Marqués, és la salvació segura dels nens en tots los accidents perillosos de la dentició.

Conservador de la boca del Dr. Sastre y Marqués. Ab aquest preciós remey s'eviten totes sas malalties.

Pera tenyir lo cabell no hi ha res com la tintura del Dr. Sastre y Marqués.

Casa especial en Axarops medicinals dosificats

AYGUA NAF SERRA

EXCELSEER

En Llanas ven uns paraigües

de semi-seda y cutó

de color inalterable

y teixit tantíssim bò,

que resisteix tota proba

al devall d'un canaló.

Ademés, també té uns vanos

ab pintats tan rebòns,

que ni Rafel ni Murillo

los podrián fer melló,

aproposit per regalos;

causan gran admiració.

Trobaran també sombrillas

y un gran assortit de bastóns,

parassols de totes menas

que són molt barat y bõs.

Mellor-dit: no hi ha cap casa

en tan bonas condicions.

26.-Comte de Rius, 26.-TARRAGONA

Tallers d'Arts Sumptuaries

DE

FRANCISCO CASANOVAS

SUCCESSOR DE FÉLIX RIBAS

Carretera de Castelló.-TARRAGONA

Se construeix ab perfecció tot lo referent a Arts sumptuaries.

Projectes y presupuestos detallats de les obres que ho requereixin.

Lo Camp de Tarragona

SETMANARI CATALANISTA

Redacció: Carrer Méndez Núñez 6, baixos.
Administració: Rambla de St. Joan, 39. Llibreria y Centre de suscripcions de D. Sadurní Ginesta.

Preus de suscripció

Tarragona, trimestre. 1.50 pta.
Fora..... 1.50 »
Extranger..... 2.00 »
Número d'avyu..... 1.15 »

De venda en lo local de l'Associació Catalánista, carrer de Méndez Núñez, 6 y en la esmentada Llibreria.

Anuncis a preus reduïts

EXQUISITS XACOLATES

de la casa

TUPINAMBA

SUCRE FINA DE CLASSE SUPERIOR A BONS PREIS

Unió Representant a Tarragona y sa Comarca

En Joan Roset Sabaté.-Pastisèpia

Carrer de l'Unió, núm. 19.-Tarragona

EXQUISITS XACOLATES
TUPINAMBA
TOSTADERO DE CAFE
AROMA CONCENTRADO
TUPINAMBA

Aquesta triple aigua de flors de taronger, de perfumada y deliciosa aroma está elaborada ab la folla tendre, fresca, y escullida del taronger agre y's vend en botelles de 1/4 de litre al preu d'una pesseta.
A l'engros importants descomptes. Fàbrica y laboratori de A. Serra.-Reus
A la menuda Farmacia del Centre.-Tarragona.-Demana AYGUA NAF SERRA

Serveys de la Companyia Trasatlántica

Linia de Cuba y Méxich.-Lo dia 17 de Agost sortirà de Bilbao, lo 20 de Santander, y'l 21 de Coruña lo vapor

ALFONSO XIII

directament pera Habana y Veracruz. Admet passatge y càrrega pera Costafirme y Pacífich ab trasbord a Habana al vapor de la linia de Venezuela-Colombia. Combinacions pera litoral de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Linia de Nova-York, Cuba y Méxich.-Lo dia 26 de Agost sortirà de Barcelona, l' 28 de Màlaga y'l 30 de Cádiz, lo vapor

MANUEL CALVO

directament pera Nova-York, Habana y Veracruz. Combinacions pera distints punts dels Estats Units, litorals de Cuba y Isla de Santo Domingo. També admet passatge pera Puerto Plata ab trasbord a Habana.

Linia de Venezuela-Colombia.-Lo dia 11 de Agost sortirà de Barcelona, lo 13 de Màlaga y'l 15 de Cádiz, lo vapor

MONTEVIDEO

directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, d'ahont surten lo 12 de cada mes pera Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello y La Guayra, admetent passatge y càrrega pera Veracruz ab trasbord a Habana. Combina pel ferrocarril de Panamá ab las companyias de navegació del Pacífic,

pera quals ports admet passatge y càrrega ab bitllets y coneixements directes. Combinació pera litoral de Cuba y Puerto Rico. S'admet passatge pera Puerto Plata ab trasbord a Puerto Rico y pera Santo Domingo y San Pedro de Macoris y ab trasbord a Habana. També carrega pera Maracaibo, Coro, Carupano y Camaná ab trasbord a Puerto Cabello y pera Trinitat, ab trasbord a Curaçao.

Linia de Filipinas.-Lo dia 18 de Agost sortirà de Barcelona, havent fet las escalas intermitjas, lo vapor

ISLA DE LUZON

directament pera Génova, Port-Said, Suez, Colombo, Singapore y Manila, servint per trasbord los ports de la costa Oriental d'Àfrica, de l'Índia, Java, Sumatra, China, Japó y Austràlia.

Linia de Buenos Aires.-Lo dia 3 de Agost sortirà de Barcelona, lo 5 de Màlaga y'l 7 de Cádiz, lo vapor

LEON XIII

directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

Linia de Canarias.-Lo 17 de cada mes sortirà de Barcelona, l' 18 de Valencia, lo 19 de Alacant y'l 22 de Cádiz, lo vapor

M. L. VILLAVERDE

directament pera Tanger, Casablanca, Mazagan, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife y Santa Cruz de la Palma, retornant a Santa Cruz de Tenerife pera emprenher lo viatge de retorn, fent las escalas de Las Palmas, Cádiz, Alacant, Valencia y Barcelona.

Linia de Fernando Poo.-Lo dia 25 de Septiembre sortirà de Barcelona y'l 30 de Cádiz, lo vapor

SAN FRANCISCO

pera Fernando Poo, ab escalas a Casablanca Mazagan y altres ports de la costa Occidental, d'Àfrica y Golf de Guinea.

Linia de Tanger.-Sortidas de Cádiz: dilluns, dimecres y divendres. Sortidas de Tanger: dimars, dijous y dissabtes.

Aquests vapors admeten càrrega en las condicions més favorables y passatgers, a quins la Companyia dóna allotjament molt còmod y tracte esmerat, com ha acreditat en son dilatat servey. Rebaixas a familias. Preus convencionals pera camarots de luxe. Rebaixas pera passatgers d'anada y tornada. També s'admet càrrega y s'expenen passatgers pera tots los ports del món servits per líneas regulars. La empresa pot assegurar las mercaderias que s'embarquin en los seus vapors.

AVIS IMPORTANT.-Rebaixa en los nòlits d'exportació.-La Companyia fa rebaixas de 30 per 100 en los nòlits de determinats articles, ab arreglo a lo establert en la R. O. del Ministeri d'Agricultura, Industria y Comerç y Obras Públicas de 14 Abril de 1904, publicada a la Gaceta del dia 22 del mateix mes.

Serveys comercials.-La secció que d'aquests serveys té establerta la Companyia, s'encarrega de rebre ballar a Ultramar los Mostuaris que li siguin entregats y de la col·locació dels articles, qual venda, com ensaig, desitgin fer los Exportadors.

Pera més informes dirigirse a son agent

D. EMILI BORRÁS